

REGION
KRONOBERG

Rekommenderade läkemedel

2026

Kortverkande beta-2 stimulerare SABA	Breezhaler	Diskus Ventolin	Eazyhaler Buventol	Ellipta	Forspiro	Genuair	Handihaler	Nexthaler	Novolizer Ventilator	Spiromax	Turbuhaler Brizant	Twisthaler	Zonda
--------------------------------------	------------	---	--	---------	----------	---------	------------	-----------	--	----------	--	------------	-------

[illegible] Utbytbara läkemedel
2026

Utbytbara läkemedel på denna lista, tillsammans med de läkemedel som finns i Cosmics utbytesfunktion, är de läkemedel som sjuksköterska inom slutenvården kan byta enligt rutin inom Region Kronoberg. Listan omfattar fler utbyten än de som Läkemedelsverket anger som utbytbara, men där utbyte ändå bedöms kunna göras patientsäkert inom slutenvården.

Läkemedel	Synonym
Abasaglar	Lantus
Absoner Depot	Depikine Retard, Egerlyl Retard, Orfilong
Accofil	Zarzio
Aclosta	Zoledronsyra 5 mg
Albunorm	Albutein
Albutein	Albunorm
Alifalkalidol	Eltalpa
Alphagen	Brimonidin
Alprazolam	Xanor
Alvesco	Ciklesonid
Amimox	Amoxicillin , Amoxil
Amnitriptylin	Saroten
Amotals	
Amovik	

[illegible]

Likelihood	Synonym
Lincolides	Mimpara
Ciradin deplabali	Meccardin / deplabali
Citodon	Pancard, Paracetamol / sodium
Cindamycin	Dalcin
Citrefuz	Kolikcin
Combivent	Inspiraprom / sodium
Conifides	Oplex
Cosopt	Dalcikort
Cosopt	Dorzolamid / timolol
Cytocin	Dacteyntin
Cytolysin	Tris
Cytoklogron / cytologron	Satatin in / Phloxan in
Cymene	Ganciclovir
Dabigatran	Pradaxa
Dalcikort	Cortymycin
Dalcikort	Cindamycin
Dalcikort	Cubic
Dacteyntin	Cubic
Depakine Retard	Alimem Retard, Ergym / Retard, Ofril / long
Desmopressin	
Diazepam	Stesolid
Diazepam	(berfery), Kokakolchural
Division	Crustop
Dorzolamid	Trisopt
Dorzolamid / timolol	Meq
Dorzolamid / timolol	Meq
Durengin Epimax	Sulfonik Tasyhaler , Bumifonix Turbuhler
Duro-Tan	Tazoprost / timolol
Dysfates	Proxal
Ecalta	Tamflu
Eflent	Amidofungin
Eflent	Prasugel
Elocon	Orxon
Elocon	Tagin
Esporale	Environ, Retacore

[illegible][illegible]

ntens inhalationsteknik!

Ansök grupp ändringsorganen och hud
Läkemedelskommittén i Kronoberg
280108

Ondropdrag				Nálsdrag			
Fróðnamn	Substant	Sýrka (mg/ml)	Alders- grúps*	Fróðnamn	Substant	Sýrka (mg/des)	
Algi	antum- brennigallur	20	apex	Axlarlinn/ Búðinn	axlarlinn- búðinn	125-50	0
Betáend	antum- brennigallur	0,25	3-4 ár	Desonin	búðinn	32	0
Leconin	antum- brennigallur	40	apex	Dynastin	axlarlinn- búðinn	125-50	18
Lavortin	antum- brennigallur	0,05	apex	Phunkinn	Búðinn	50	12,5
Lommal	antum- brennigallur	20	0 ok 40 ár	Livort	búðinn	32	0
Námsinn- brennigallur	antum- brennigallur	20	apex	Lavortin	axlarlinn- búðinn	125-50	18
Námsinn- brennigallur	antum- brennigallur	0,25	3-4 ár	Momastinn	monastinn	50	18
				Momastinn	monastinn	50	18

Tabletter				Nasalen			
Produktnamn	Substans	Sytkas (mg)	Äldersgräns ^a	Produktnamn	Substans	Sytkas (mg/ml)	Äldersgräns ^a
Onidox	onidoxat	50	18 år	Onidox	onidoxat	125+50	18 år
Orimox	orimoxon	50	18 år	Orimox	orimoxon	50	18 år

Oral lösning			
Produktnamn	Substans	Sytkas (mg/ml)	Äldersgräns ^a
Chlaryn	loclandin	1	6 år
Äldersgränser i avseende receptfria läkemedel	loclandin	0,5	6 år

^a = Äldersgränser avseende receptfria läkemedel

Näpparg innehållande moxetansin kan tillägs receptfritt till barn > 12 år på rekommenderad dos i synskiktet.

I de medicinska indikationerna "Allergisk konjunktivit" och "Allergisk keratit" kan barn från 2-12 år respektive moxetansin och barn från 2-12 år respektive

* = åldersgränsen avser receptfri försäljning för egenvård

Näspray innehållande mometason kan säljas receptfritt till barn >3 år på rekommendation av sjuksköterska.

I de medicinska riktlinjerna "Allergisk rinokonjunktivit hos barn från 2-12 år respektive vuxna och barn > 12år" finns även rekommendationer för receptfärdiga läkemedel som de förskräivna inhalatorerna med Glukomimetika.

Se även avsnitt Allergi i "Rekommenderade läkemedel 2026 vuxna respektive barn".

Rekommenderade
läkemedel
2026
Vuxna

**Rekommenderade
läkemedel
2026
Barn**

HEM

PRODUKTER

Kategorier

Mina favoriter

Pågående

Kontorstrycksaker

Profilmaterial

Tryck från egen fil

Trycksaker

1177 och E-tjänster

Asyl och nyanlända

Barn

Cancer

Diabetes

Folkhälsovetenskap

För akut verksamhet

Hälsöfrämjande arbetsplatser

Intern kundservice

Journaler

Karriärmodeller

Kort

Kost

Krisberedskap

Kronobarnsmodellen

Kvinnokliniken

Levnadsvanor

Läkemedel

Länstrafiken

Meddelandeblad

Neurologi

Operation

Patienter

Psykisk hälsa

Smittinformation

Vaccinationskampanj 2024

Vad är viktigt för dig

Väldutsatthet

Värdegrund och dialogmaterial

Övriga trycksaker

TRYCKSAKER > LÄKEMEDEL

RK 913 Inhalatorsanvisning 2026

Trycksaker / Läkemedel

RK 906 Akutast - innehåll och behandlingsanvisning 2026

Trycksaker / Läkemedel

RK 921 Utbytbara läkemedel, laminerat A4, 2026

Trycksaker / Läkemedel

RK 924 Empirisk antibiotikaterapi

Trycksaker / Läkemedel

RK 923 Antibiotiskt spektrum

Trycksaker / Läkemedel

RK 922 Håll koll på dina läkemedel

Trycksaker / Läkemedel

HEM

PRODUKTER

Kategorier

Mina favoriter

Pågående

Kontorstrycksaker

Profilmaterial

Tryck från egen fil

Trycksaker

1177 och E-tjänster

Asyl och nyanlända

Barn

Cancer

Diabetes

Folkhälsovetenskap

För akut verksamhet

Hälsöfrämjande arbetsplatser

Intern kundservice

Journaler

Karriärmodeller

Kort

Kost

Krisberedskap

Kronobarnsmodellen

Kvinnokliniken

Levnadsvanor

Läkemedel

Länstrafiken

Meddelandeblad

Neurologi

Operation

Patienter

Psykisk hälsa

Smittinformation

Vaccinationskampanj 2024

Vad är viktigt för dig

Väldutsatthet

Värdegrund och dialogmaterial

Övriga trycksaker

TRYCKSAKER > LÄKEMEDEL

RK 913 Inhalatorsanvisning 2026

Trycksaker / Läkemedel

RK 906 Akutast - innehåll och behandlingsanvisning 2026

Trycksaker / Läkemedel

RK 921 Utbytbara läkemedel, laminerat A4, 2026

Trycksaker / Läkemedel

RK 924 Empirisk antibiotikaterapi

Trycksaker / Läkemedel

RK 923 Antibiotiskt spektrum

Trycksaker / Läkemedel

RK 922 Håll koll på dina läkemedel

Trycksaker / Läkemedel

Utbytbara läkemedel på denna lista, tillsammans med de läkemedel som finns i Cosmics utbytesfunktion, är de läkemedel som sjuksköterska inom slutenvården kan byta enligt rutin inom Region Kronoberg. Listan omfattar fler utbyten än de som Läkemedelsverket anger som utbytbara, men där utbyte ändå bedöms kunna göras patientsäkert inom slutenvården.

Läkemedel	Synonym
Abasaglar	Lantus
Absenor Depot	Depakine Retard, Ergenyl Retard, Orfiril long
Accofil	Zarzio
Aclasta	Zoledronsyra 5 mg
Albunorm	Albutein
Albutein	Albunorm
Alfakalcidol	Etalpha
Alphagan	Brimonidin
Alprazolam	Xanor
Alvesco	Ciklesonid
Amimox	Amoxicillin , Amotaks
Amitriptylin	Saroten
Amotaks	Amoxicillin , Amimox
Amoxicillin	Amimox, Amotaks
Amoxicillin/ klavulansyra	Bioclavid, Betaklav
Anafranil	Klomipramin
Anidulafungin	Ecalta
Arcoxia	Etoricoxib
Aritonin	Melatonin, Mellozzan, Pinealin
Armoneve	Oxycodone/Naloxone, Targiniq

Läkemedel	Synonym
Atarax	Hydroxizin
Azarga	Brinzolamid/timolol
Azitromax	Azitromycin
Azitromycin	Azitromax
Azopt	Brinzolamid
Bactrim	Eusaprim
Benferol	Kolekalciferol , Divisun
Betaklav	Amoxicillin/ klavulansyra , Bioclavid
Betametason	Betapred
Betapred	Betametason
Bimatoprost	Lumigan
Bimatoprost/timolol	Ganfort
Bioclavid	Amoxicillin/ klavulansyra , Betaklav
Braltus Zonda	Spiriva Handihaler
Bridion	Sugammadex
Brieka	Lyrica, Pregabalin
Brilique	Ticagrelor
Brimonidin	Alphagan
Brinzolamid	Azopt
Brinzolamid/timolol	Azarga
Buccolam munhålelösning	Midazolam munhålelösning
Budesonid lösn. för nebulisator	Pulmicort lösn. för nebulisator
Bufomix Easyhaler	Duosp Spiromax, Symbicort Turbuhaler
Bupivacain	Marcaïn
Buprenorfin plåster	Norspan plåster
Buventol Easyhaler	Ventilastin Novolizer, Ventoline Diskus
Carbocain	Mepivacain
Ceftazidim	Fortum
Cefuroxim	Zinacef
Cellcept	Myfenax, Mykofenolatmofetil
Ciklesonid	Alvesco

Läkemedel	Synonym
Cinacalcet	Mimpara
Circadin depåtbl	Mecastrin depåtbl
Citodon	Panocod, Paracetamol/ kodein
Clindamycin	Dalacin
Colrefuz	Kolkicin
Combivent	Ipratropiumbromid/ salbutamol
Confidex	Ocplex
Cortimyk	Daktacort
Cosopt	Dorzolamid/timolol
Cubicin	Daptomycin
Cyklokapron	Tranexamsyra
Cyklokapron inj.	Statraxen inj, Pilexam inj
Cymevene	Ganciclovir
Dabigatran	Pradaxa
Daktacort	Cortimyk
Dalacin	Clindamycin
Daptomycin	Cubicin
Depakine Retard	Absenor Depot, Ergenyl Retard, Orfiril long
Desmopressin	Minirin
Diazepam	Stesolid
Divisun	Benferol, Kolekalciferol
Dorzolamid	Trusopt
Dorzolamid/timolol	Cosopt
Dronedaron	Multaq
Duosp Spiromax	Bufomix Easyhaler , Symbicort Turbuhaler
DuoTrav	Travoprost/timolol
Dynastat	Parecoxib
Ebilfumin	Tamiflu
Ecalta	Anidulafungin
Efient	Prasugrel
Elocon	Ovixan
EMLA	Tapin
Eporatio	NeoRecormon, Retacrit

Läkemedel	Synonym
Ergenyl Retard	Absenor Depot, Depakine Retard, Orfiril long
Ertapenem	Invanz
Esketamin	Ketanest
Etalpha	Alfakalcidol
Etoricoxib	Arcoxia
Eusaprim	Bactrim
Euthyrox	Levaxin
Fenoximetylpenicillin	Kåvepenin, Tikacillin
Firazyr	Ikatibant
Flagyl	Metronidazol
Flukloxacillin	Heracillin
Fortum	Ceftazidim
Furadantin	Nitrofurantoin
Furix	Furosemid
Furosemid	Furix
Gabapentin	Neurontin
Ganciclovir	Cymevene
Ganfort	Bimatoprost/timolol
Giona Easyhaler	Novopulmon Novolizer, Pulmicort Turbuhaler
Glypressin	Terlipressin
Heracillin	Flukloxacillin
Humalog	Insulin lispro Sanofi
Hydroxizin	Atarax
Hydrokortison inj	Solu-Cortef inj
Ikatibant	Firazyr
Imdur	Isosorbidmononitrat (depåtbl.)
Inderal	Propranolol
Intuniv	Paxneury
Insulin aspart Sanofi	Novorapid
Insulin lispro Sanofi	Humalog
Invanz	Ertapenem
Invega	Paliperidon
Ipratropiumbromid/ salbutamol	Combivent

Rekommendationerna på webben

Rekommenderade läkemedel

Läkemedelskommittén presenterar årligen aktuella rekommendationer för läkemedelsbehandling av vuxna och barn.

Målsättningen är att ge stöd till ändamålsenliga läkemedelsval. Underlagen tas fram av regionens medicinska grupper och läkemedelsråd.

[Nyheter i Rekommenderade läkemedel 2026 \(pdf\)](#)

[Att tänka på för att undvika onödiga läkemedelskostnader \(pdf\)](#)

→ **Rekommendation Vuxna**

→ **Rekommendation Barn**

→ **Rekommendation Kommun**

→ **Utbytbara läkemedel**

→ **Typ 2-diabetes behandling**

→ **Sammanställning inhalatorer**

Beställning av trycksaker

Särtryck och trycksaker för utskrift

Gynekologi

Östrogener är miljöbelastande läkemedel. Därför är det viktigt att uppmäna patienten att återlämna överblivna och förbrukade läkemedel som fortfarande innehåller östrogen, t.ex. plåster och vaginalring. Hormonspiral och p-stav är rekommenderade då de är långtidsverkande preventivmedel, som dessutom har lägre miljöpåverkan än övriga beredningsformer.

Antikonception

Rikliga menstruationer

Oregelbundna blödningar

Mensförskjutning

Dysmenorré och endometrios

Rekommendation biosimilarer

Här finns aktuella rekommendationer av specifika produkter för biosimilarer, där läkemedelsrekommendationerna enbart anger substans.

Då marknaden är dynamisk och priserna ofta ändras kan de komma att ändras under året. Ordinationsmallarna i Cosmic uppdateras löpande.

Adalimumab

Denosumab

Etanercept

Infliximab

Teriparatid

Tocilizumab

Ustekinumab

Symboler i rekommendationerna

	I häftet	På webben
Bör endast förskrivas av den som är särskilt väl förtrogen med preparatet	(S)	(S)
Får förskrivas av sjuksköterskor med förskrivningsrätt		+
Läkemedel som bör undvikas till äldre		(bör undvikas till äldre)
Läkemedel som bör pausas vid risk för intorkning		bör pausas vid risk för intorkning
Ingår ej i läkemedelsförmånen		EF

Specialistrekommendationer

- [Finns endast på vårdgivarwebben!](#)
- Hyperlipidemi
- Psoriasis
- Inflammatorisk tarmsjukdom
- Migränprofylax
- Specialistpsykiatri (psykos, ADHD, bipolär sjukdom)
- Reumatoid artrit och psoriasisartrit
- Våt makuladegeneration

Vilka biosimilarer är rekommenderade?

- När patentet går ut för biologiska läkemedel lanseras ofta biosimilarer
- Byts INTE automatiskt på apoteken
- Aktuella rekommendationer av biosimilarer publiceras på Vårdgivarwebben och i mallarna i Cosmic
- Rekommendationerna kan ändras under året om priserna ändras

Vilka biosimilarer är rekommenderade?

VÅDRIKTLINJER

VÅRD- OCH
PATIENTADMINISTRATION

KOMPETENS OCH
UTVECKLING

SERVICE OCH
UTRUSTNING

ARBETSOMRÅDEN OCH
PROCESSER

◀ Läkemedel

Rekommenderade läkemedel ▼

Rekommendation vuxna ▶

Rekommendation barn ▶

Rekommendation äldre

Övergripande ▶

Rekommendation biosimilarer

Rekommendation biosimilarer

Här finns aktuella rekommendationer av specifika produkter för biosimilarer, där läkemedelsrekommendationerna enbart anger substans.

Då marknaden är dynamisk och priserna ofta ändras kan de komma att ändras under året. Ordinationsmallarna i Cosmic uppdateras löpande.

Adalimumab

Denosumab

Etanercept

Uppdaterade mallar i

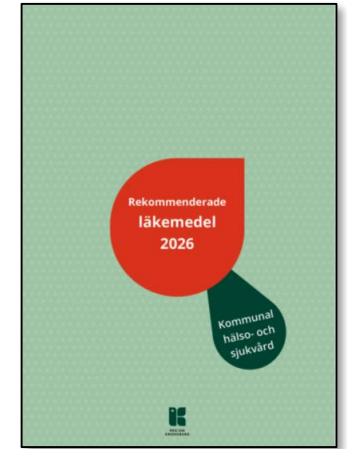

- Mallarna i Cosmic uppdateras i enlighet med rekommendationerna
- **Fokus på nya rekommendationer inkl specialistrekommendationer**
- Synpunkter eller önskemål? Hör av er till **läkemedelskommittén!**

Läkemedelskommittén

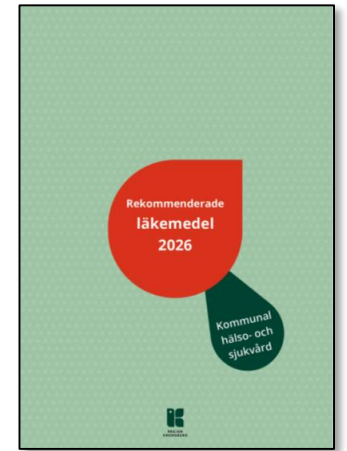
lakemedelskommitten@kronoberg.se

Kommunal hälso- och sjukvård

- Generellt direktiv om läkemedelsbehandling i kommunal hälso- och sjukvård
- Riktlinje om läkemedelsförråd i kommunal hälso- och sjukvård
- Läkemedelssortiment i kommunala basförråd 2026
- Akutläkemedel 2026
- Information om läkemedelsnära produkter, diabetes- och sårbehandling

Kommunal hälso – och sjukvård

Generellt direktiv om läkemedelsbehandling

- *Anafylaxi*: **Ringer-Acetat** läggs till för att kunna ge vätska
- *Tillfällig förstoppning*: **Microlax** ersätter Resulax p.g.a. långvarig restnotering
- *UVI hos kateterbärare KAD*: Ändras till att **byte bör göras under behandlingen** (inte inom 3 dagar som det stod tidigare)

Behandlingsanvisningar akutläkemedel

- **Ringer-Acetat** läggs till under *Anafylaxi* samt i innehållsförteckning

Kommunal hälso – och sjukvård

Läkemedelsförråd i kommunal hälso- och sjukvård behövs för att **snabbt** kunna ge läkemedel vid en **akut ordination** eller **ordination vid vård i livets slut**.

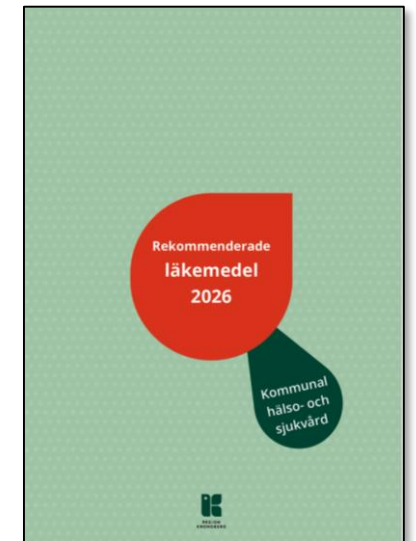
Narkotiska läkemedel ur förrådet används endast till kortvarig behandling.

Om längre behandling än några dagar är indicerad, sker sådan genom förskrivning.

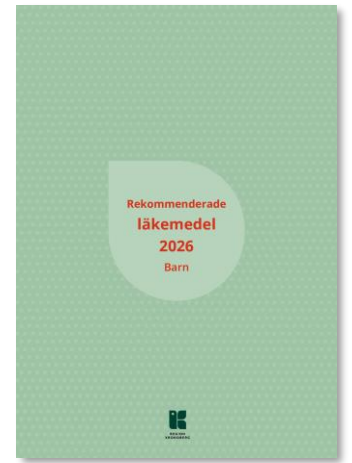
Sortiment i läkemedelsförråd

Beställningsmallarna är uppdaterade fr o m 1 februari.

- **Innohep 4500 IE** läggs till
- **Kaleorid/Kaliumklorid 750mg** läggs till
- **Microlax** ersätter **Resulax**

Rekommenderade läkemedel Barn

Förstoppning

- Avsnittet har strukturerats om och doseringstabellerna har uppdaterats
- Peroral behandling rekommenderas före rektal
- Observera skillnader i doser mellan initial (akut) behandling och underhållsbehandling
- Välj **Forlax** istället för Forlax junior av kostnadsskäl - se tabeller
- Nytt vårdprogram [Funktionell förstoppning hos barn och ungdomar](#)
- Microlax rekommenderas som alternativ till Resulax (restnoterat till hösten -26)

Rekommenderade läkemedel Barn

- **Eksem:** Ny kommentar om kalcineurinhämmarna
"Återhållsamhet med behandling under sommarmånaderna och i samband med exponering för solljus."
- **Urtikaria:** Rekommendationerna angående dosering och behandlingstid har förtydligats
- **Övre UVI/febril UVI:** **Cefixim** finns nu som registrerat läkemedel
- **Astma:** Tre astmatrappor har blivit två – **0-5 år** respektive **6-18 år**
- **Obesitas:** Nytt avsnitt

Allergi

- Hela avsnittet är omstrukturerat
- **Azelastin/flutikason** nässpray ersätter **Ryaltris** (olopatadin/mometason)
- Tryckfel i vuxenlistan – sjuksköterskor får förskriva desloratadin (precis som tidigare)

Allergi

ALLERGISK RINOKONJUNKTIVIT

Rökning och passiv rökning är förknippat med besvär från näsa, luftvägar och ögon.

LOKALBEHANDLING

NÄSA

1. Mometason

2. Azelastin/flutikason

2. Livostin (levokabastin)

- Observera betydelsen av korrekt sprayteknik!
- Livostin rekommenderas främst till patienter som har problem med näsblödning som biverkan av nasala steroider.
- Nässköljning med fysiologisk koksaltlösning kan prövas. 1 tesked salt (utan tillsatser som jod eller örter) löses i 0,5 liter vatten.

ÖGA

1. Natriumkromoglikat finns i endos

2. Emadine (emedastin) finns i endos

3. Opatanol (olopatadin)

- Ögondroppar utan konserveringsmedel är att föredra. Endospipetter och Lecrolyn Sine (natriumkromoglikat) flaska är fria från konserveringsmedel.
- Natriumkromoglikat är tillräckligt vid de flesta fall av allergisk konjunktivit och har en säker biverkningsprofil.
- Opatanol (olopatadin) kan vara ett alternativ vid svåra ögonbesvär. Innehåller konserveringsmedel. Eftersträva kort behandlingstid.

SYSTEMBEHANDLING

1. Desloratadin

2. Prednisolon, korttidsbehandling

- Initiera allergibehandling med antihistamin peroralt regelbundet under aktuell pollensäsong, lägg till lokalbehandling vid behov.
- Korttidsbehandling med peroralt prednisolon 20-30 mg i 3-5 dagar när basbehandling inte ger tillräcklig effekt.

ALLERGEN IMMUNTERAPI/AIT

- Allergivaccination (allergen immunterapi, AIT) är ett alternativ vid fleråriga, långvariga och kraftiga allergibesvär av pollen/pälsdjur/kvalster och otillräcklig effekt av medicinering. Remiss skickas till allergimottagning för utredning. All immunterapi ska utredas och initieras av specialistmottagning.
- Patienter med anafylaxi av bi/geting ska alltid remitteras för ställningstagande till immunterapi.

Allergi – Akutbehandling vid anafylaxi

- **Adrenalin är det viktigaste läkemedlet.** Ges tidigt och intramuskulärt i låret.
- Desloratadin ges när patienten är stabiliserad
- Rutinmässig steroidbehandling vid akut anafylaxi rekommenderas **inte**. Ingen effekt i akuta läget och sannolikt inte heller effekt mot sena reaktioner.
- Följer lokalt vårdprogram för anafylaxi

[illegible]

Anemier - järnbrist

1. Järntablett lågdoserat, receptfritt

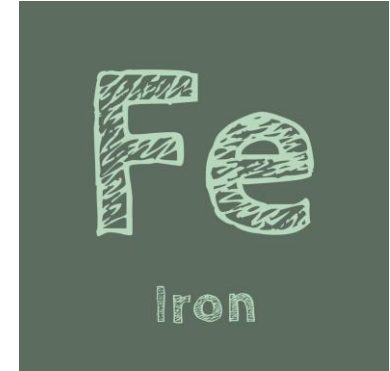
2. Duroferon

2. Niferex

3. Monofer

4. Ferinject

- Monofer ger mindre risk för hypofosfatemi och kan ges i högre engångsdoser jämfört med Ferinject.

Diabetes

- Då tillgången av GLP1-analoger förbättrats rekommenderas bara **Ozempic**
- **Ny upphandling hjälpmedel från januari**

TYP 2-DIABETES

BIGUANIDER

Metformin

SGLT2-HÄMMARE

Forxiga (*dapagliflozin*)

Jardiance (*empagliflozin*)

GLP1-ANALOGER

Ozempic (*semaglutid*) veckobehandling

DPP4-HÄMMARE

Sitagliptin

INSULIN

Se avsnitt Insulin.

Typ 2-diabetes – behandlingsalgoritm 2026

(Glukossänkande läkemedelsbehandling)

Fetma (BMI >30 kg/m ²)	Manifest kardio-vaskulär sjukdom/ Hjärtsvikt	Nedsatt njurfunkt. (eGFR <30 ml/min)	Mest sjuka äldre	Patienter utan samsjuklighet
Rökstopp och levnadsvanor				
1. Metformin* 2. SGLT-2-hämmare - Viktsänkande+ - Låg hypoglykemisk - Risk för <u>urogenital</u> infektion, <u>ketoacidosis</u> 3. GLP-1-RA** - Viktsänkande++ - Låg hypoglykemisk <u>Gastrointestinala</u> bieffekter OBS! GLP1-analoger kan övervägas före SGLT2-hämmare vid BMI > 35 där HbA1c-mål inte uppnåtts	1. Metformin* 1. SGLT-2-hämmare - Viktsänkande+ - Låg hypoglykemisk - Risk för <u>urogenital</u> infektion, <u>ketoacidosis</u> 2. GLP-1-RA** - Viktsänkande++ - Låg hypoglykemisk <u>Gastrointestinala</u> bieffekter	1. DPP4-hämmare** - Viktneutralt - Låg hypoglykemisk 2. GLP-1-RA** - Viktsänkande++ - Låg hypoglykemisk 3. Repaglinid - lakttag försiktighet, starta med låg dos (0,5 mg) till mål-tiderna (1-3 ggr/dag) - Risk för hypoglykemi och viktuppgång. 4. Insulin (se nedan) - Risk för hypoglykemi och viktuppgång.	1. DPP4-hämmare** - Viktneutralt - Låg hypoglykemisk 2. Insulin (se nedan) - Risk för hypoglykemi och viktuppgång.	1. Metformin* 2. DPP4-hämmare** - Behov måttlig effekt, viktneutralitet, ej hypoglykemi 3. SGLT-2-hämmare - Viktsänkande+ - Låg hypoglykemisk - Risk för <u>urogenital</u> infektion, <u>ketoacidosis</u> 4. GLP-1-RA** - Viktsänkande++ - Låg hypoglykemisk <u>Gastrointestinala</u> bieffekter 5. Insulin (se nedan) - Behov upptitrerings-bar effekt - Risk för hypoglykemi och viktuppgång.
* Vid eGFR 30-44 ml/min: <u>maxdos</u> 1000 mg/dygn. Vid eGFR 45-59 ml/min: <u>maxdos</u> 2000 mg/dygn. Vid eGFR >60 ml/min: <u>maxdos</u> 3000 mg/dygn. ** Både GLP-1-RA och DPP-4-hämmare är <u>inkretinläkemedel</u> och ska ej kombineras. Reducerad dos vid nedsatt njurfunktion. *** Alla snabbverkande insulin är likvärdiga och av kostnadsskäl väljs det billigaste alternativet vid <u>nyinsättning</u> och receptförnyelse. OBS! SGLT2-hämmare kan användas i <u>njurskyddande</u> syfte vid njursvikt, oberoende av HbA1c-nivå			Insulin	
			Långverkande	<u>Abasaglar</u> (insulin <u>glargin</u>)
			Basinsulin	<u>Humulin</u> NPH (insulin <u>protamin</u>)
			Snabbverkande	<u>Insulin aspart</u> <u>Sanofi</u> *** (biosimilar till Novorapid) <u>Insulin lispro</u> <u>Sanofi</u> *** (biosimilar till Humalog)

Aviserad restnotering Insulin lispro Sanofi

- Företaget Sanofi har aviserat bristande tillgång på **Insulin lispro Sanofi** under 2026
- Oklart i vilken omfattning övriga tillverkare av snabbverkande insulin kan möta efterfrågan
- Vid **nyinsättning** av snabbverkande insulin rekommenderas därför fr.o.m. februari 2026 **NovoRapid (insulin aspart)**
- *Avvakta byten men var beredda på att det kan komma att behövas under året*
- *Läkemedelsverket samverkar med nationella funktioner inom kunskapsstyrningen och i regionerna för informationsutbyte*
- *Mer information kommer att publiceras på sidan för restnoterade läkemedel och i nyhetsbrevet*

Gynekologi - antikonception

- Översyn av rekommenderade preventivmedel (länka)
- Hormonspiral och p-stav är långtidsverkande preventivmedel och har lägre miljöpåverkan än övriga beredningsformer
- **Levonorgestrel** – andrahandsval vid akut antikonception
EllaOne (ulipristal) i första hand

Gynekologi - klimakteriebesvär

Fast kombination

Perimenopaus

Novofem

Postmenopaus

1. Indivina 1/2,5
2. Activelle
3. Tibolon

Icke hormonell behandling

Veoza

Individuell kombination

Östrogen

Femanest

Estradot depotplåster

Lenzetto transdermal spray

Estrogel transdermal gel

Divigel transdermal gel

Gestagen

Mirena (S) hormonspiral

Provera

Primolut Nor

Gynekologi - klimatesteriebesvär

Tryckfel - individuell kombination, s 15:

- Gestagen kan ges i tablettform cykliskt (minst 12 dagar varje månad eller 14 dagar **var tredje månad** vid utglesad terapi) eller tillföras uterus via hormonspiral, som då ofta ger blödningsfrihet.

Gynekologi - klimakteriebesvär

- Nya nationella riktlinjer från Socialstyrelsen från 2025

För personer...	Rekommendation	Prioritet
som är under 45 år med oförklarad amenorré, med eller utan klimakteriebesvär	Erbjud systemisk menopausal hormonell behandling	1
i menopausålder med förhöjd risk för osteoporos	Erbjud systemisk menopausal hormonell behandling	3
som är över 45 år och har klimakteriebesvär	Erbjud systemisk menopausal hormonell behandling	4
med klimakteriebesvär, som har kontraindikationer för systemisk menopausal hormonell behandling	Erbjud centralt temperaturreglerande behandling	5
med urogenitala besvär som kan relateras till östrogenbrist	Erbjud behandling med lokalt östrogen	5

Gynekologi – atrofisk vaginit och bakteriell vaginos

- **Gynoflor** - nytt preparat vid atrofisk vaginit och bakteriell vaginos
- Innehåller östriol och laktobaciller
- Ingår inte i förmånen
- Rekommenderas vid upprepade recidiv av **bakteriell vaginos**
- Ytterligare ett alternativ vid **atrofisk vaginit**

Graviditet - illamående

1. Postafen (*meklozin*)
 2. Lergigan comp (*prometazin+koffein+effedrin*)
 - 3. Bonjesta** (*doxylamin+pyridoxin*)
- Bonjesta ersätter Xonvea, färre doseringstillfällen
 - Scopoderm utgår

Hjärta- kärl – emboliprofylax vid förmaksflimmer

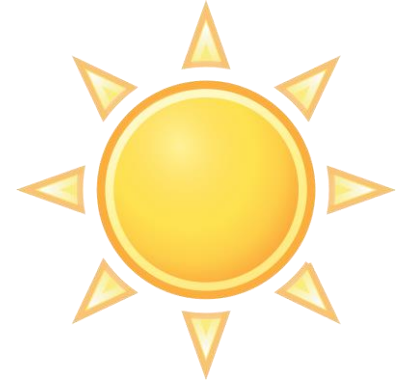
1. Dabigatran
 2. Eliquis (*apixaban*)
 3. Warfarin Orion
- **Dabigatran** väljs i första hand vid nyinsättning vid förmaksflimmer
 - Till patienter 18–75 år, eGFR > 50 ml/min, ej samtidig behandling med dronedaron (Multaq)
 - Kan dosdispenseras, [patientinformation](#) finns i mallar och på vårdgivarwebben
 - Dabigatran 150 mg – ca 2,50 kr per dag
Eliquis 5 mg – ca 20 kr per dag

Hjärta- kärl - antikoagulantia

- Halsband till patienter med antikoagulantia rekommenderas inte längre
- AK-mottagningarna tar inte längre emot remisser för nyinsatta NOAK-patienter med indikationen förmaksflimmer
- Dosering, med hänsyn till aktuell njurfunktion, görs av ordinerande läkare
- Patienter med warfarin remitteras som tidigare

Hud

Eksem

Återhållsamhet med behandling med kalcineurinhämmare under sommarmånaderna och i samband med exponering för solljus

Aktinisk keratos

Behandling med Tolak (fluorouracil) indicerad vid påtagliga besvär i ansikte, på öron och eller hårbotten. Vid utebliven behandlingseffekt bör andra diagnoser övervägas.

Hud - urtikaria

- Vid otillräcklig effekt av desloratadin inom några dagar kan dosen ökas upp till fyra gånger normal dos. Lång behandling kan krävas, inte sällan flera veckor.
- Vid svår klåda eller besvärande angioödem kan behandling kompletteras med peroral steroid, prednisolon 20-30 mg/dagligen med nedtrappning i 5-7 dagar
- Remiss till hudkliniken vid otillräcklig effekt trots adekvat behandling i minst 8 veckor

Infektioner – febril UVI

Kortade behandlingstider (män)

1. **Ciprofloxacin** – kvinnor 7 dagar, män **7-10 dagar**
 2. **Bactrim** (*trimetoprim+sulfa*) - kvinnor och män **7-10 dagar** (endast efter resistensbestämning)
- Längre behandlingstid eller annan åtgärd kan behövas t ex vid långsamt svar, samtidig prostatit, misstänkt abscess eller immunsuppression

Infektioner - influensa

Behandling

Tamiflu (*oseltamivir*) i 5 dagar

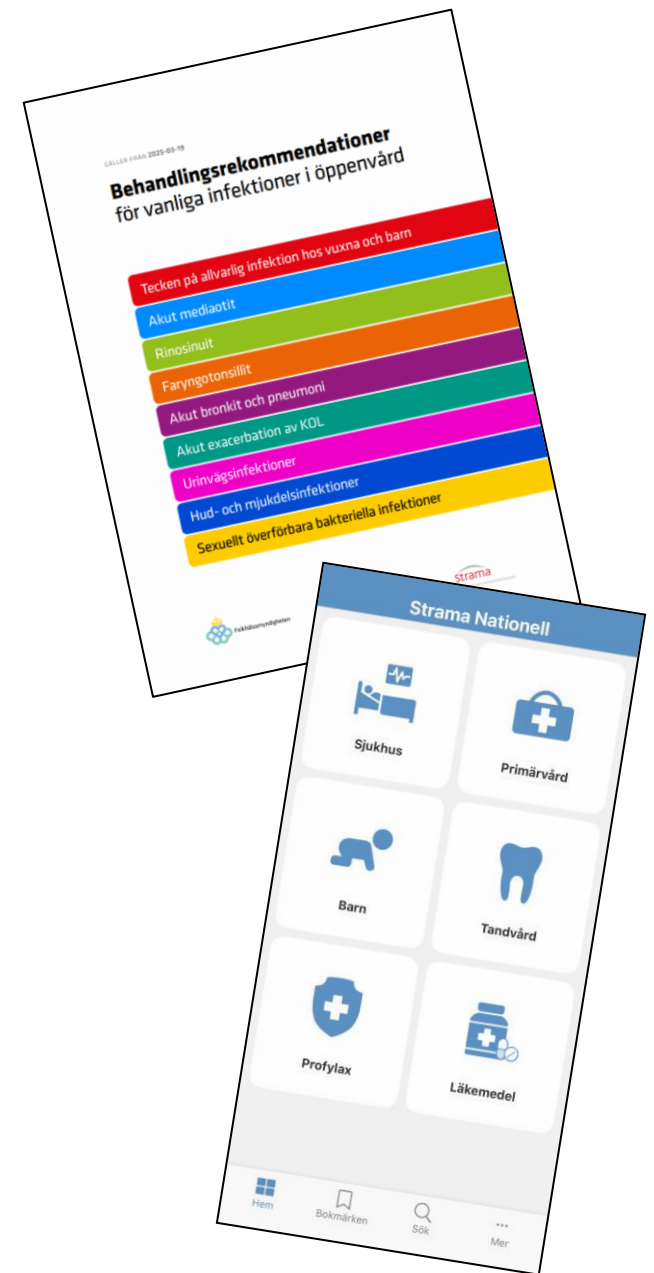
- Oseltamivir rekommenderas oberoende av vaccinationsstatus till patienter med risk att utveckla svår influensa eller som har insjuknat i svår influensa.

Antiviral behandling bör sättas in så tidigt som möjligt, som regel inom två dygn efter symtomdebut.

- Vid smitta på särskilt boende kan även postexpositionsprofylax vara aktuellt
- Dosreduktion vid nedsatt njurfunktion

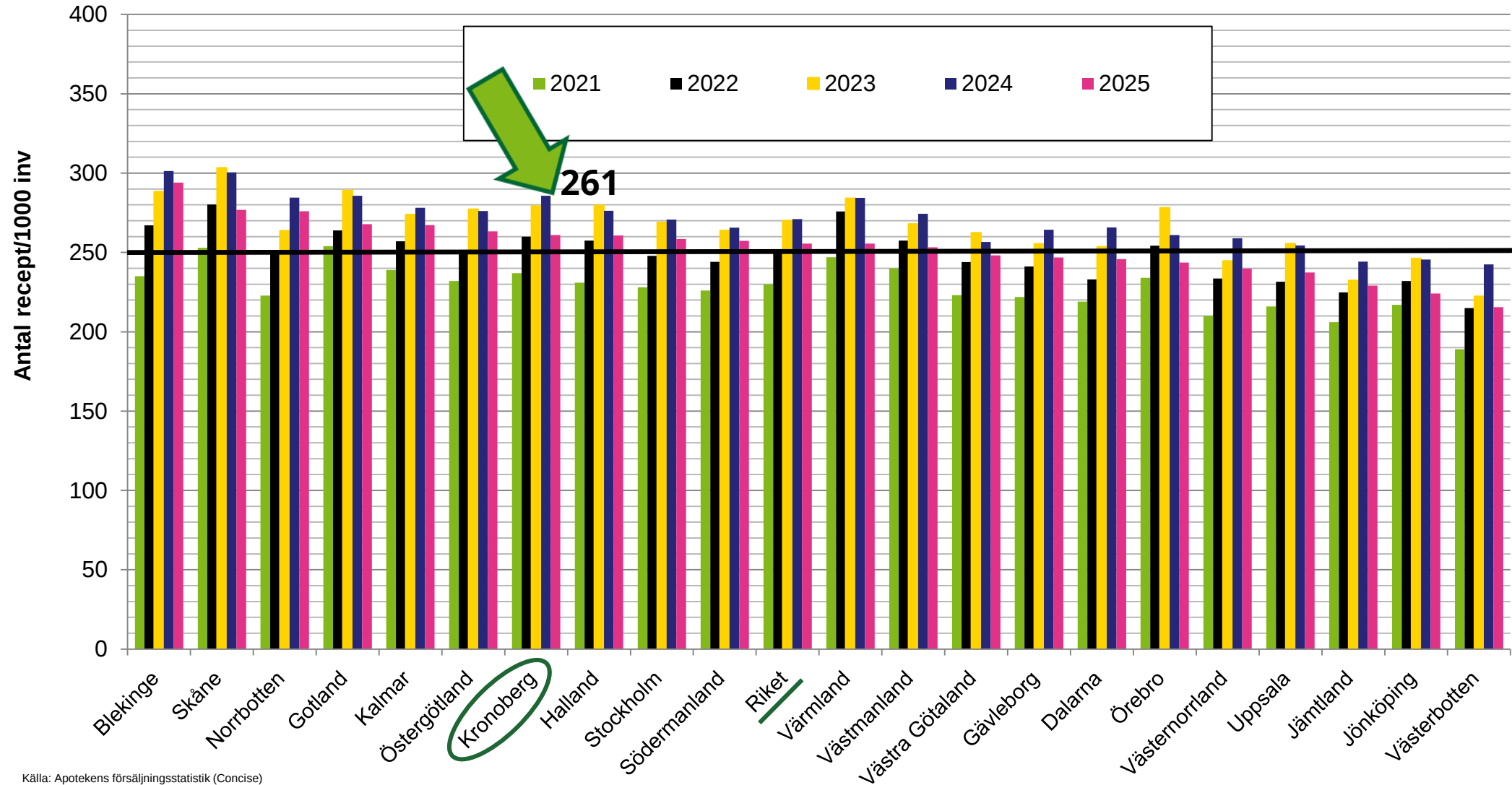
Infektioner – mer information

- "Behandlingsrekommendationer för vanliga infektioner i öppenvård" är uppdaterad mars 2025 (**Faryngotonsillit, Borrelia**)
- Tryckta exemplar kan beställas via [Trycksaksportalen](#)
- Mobilappen/webbsidan Strama Nationell uppdateras löpande

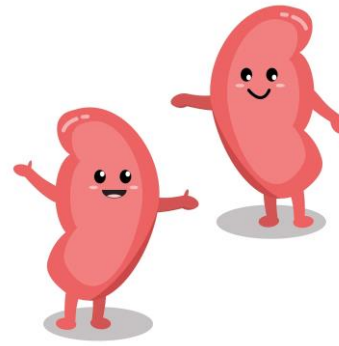
Uthämtade antibiotikarecept – utveckling över tid

antal uthämtade recept/1000 invånare och år

Källa: Apotekens försäljningsstatistik (Concise)

Kronisk njursvikt

- **Kerendia** (finerenon) kan övervägas **vid albuminuri med samtidig diabetes typ 2**
- Om patienten redan står på spironolakton eller eplerenon behöver inte byte till finerenon göras

[Njursjukdom, kronisk - 1177 för vårdpersonal](#)

[Nationellt vårdprogram kronisk njursjukdom](#)

Mage, tarm – dyspepsi

Kalciumkarbonat + magnesiumhydroxid (Abecol, Novalucol, Refluxid)

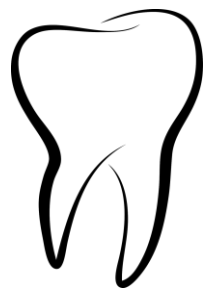
Pepcid (*famotidin*)

Omeprazol

- Sanera NSAID-användning och rekommendera rökavvänjning
- Test&Treat för *Helicobacter pylori* istället för gastroskopi hos personer under 50 år utan alarmsymtom
- Omeprazol 10–20 mg dagligen kan ges under 4–8 veckor, viktigt att **seponera vid utebliven effekt.**

Vid god effekt bör **uttrappingsförsök** göras 1–2 gånger årligen

Munhålan

- Hela avsnittet är uppdaterat med nya och *omformulerade kommentarer*.
- **Afte:** receptfria preparat för lindring av munsår kan prövas.
- **Infektioner:** dränering av infektion i tandvården är förstahandsbehandling, antibiotika vid allmänpåverkan eller om inte tanden kan behandlas i akut skede.
- **Tandvärk:** behandling av orsaken till tandvärk rekommenderas i första hand, kan kompletteras med analgetika vid behov.

Neurologi – essentiell tremor **NYTT**

1. Propranolol

2. Atenolol

3. Primidon, licensläkemedel (S)

- Överväg faktorer som stress, sömnbrist, koffein, nikotin och läkemedelsbiverkningar

Obesitas – substitution efter obesitaskirurgi

- De vanligaste bristtillstånden efter obesitaskirurgi är järn, B12-vitamin och D-vitamin/kalcium.
- Vitamin- och mineralsubstitution rekommenderas enligt [riktlinje från kirurgkliniken](#):
 - Betolvidon (*vitamin B12*) 1 mg 1x1
 - Kalcium/Kolekalciferol 500 mg/800 IE x **3**
 - Duroferon/Niferex (*järn*) 100 mg, **1 tablett varannan dag** (speciellt viktigt till menstruerande kvinnor)
 - Multivitamin- och mineraltablett (receptfritt): **MittVal Kvinna** (även till män) eller motsvarande 1x2.
 - Till gravida och ammande rekommenderas extra folsyra.

Obesitas – översikt farmakologisk behandling

	Orlistat	Mysimba	Saxenda	Wegovy	Mounjaro	Qsiva*
Aktivt ämne	orlistat	<u>naltrexon/</u> <u>bupropion</u>	liraglutid	semaglutid	tirzepatid	fentermin/ topiramat*
Beredningsform	kapsel	depottablett	subkutan inj.	subkutan inj.	subkutan inj.	depotkapsel
Dosering	dagligen	dagligen	dagligen	veckovis	veckovis	dagligen
Startdos, maxdos **	120 mg maxdos 120 mg x3	8 mg/90 mg x1 maxdos 2x2 (32 mg/ 360 mg)	0,6 mg x 1 maxdos 3,0 mg x1	0,25 mg/vecka maxdos 2,4 mg/v	2,5 mg/vecka maxdos 15 mg/v	3,75 mg/23 mg x1 maxdos 15 mg/92 mg
Läkemedelsförmån	ja	nej	nej	nej	nej	nej
Kostnad per månad (januari 2026)	ca 290:-	ca 1060:-	ca 2500:-	ca 2700:- ***	ca 2700-5000:-****	ca 2000-2500:-*
Uppföljning (från uppnådd underhållsdos)	efter 12 veckor Om man inte nått en viktnedgång ≥5% ska behandlingen avbrytas.	efter 16 veckor Om man inte nått en viktnedgång ≥5% ska behandlingen avbrytas	efter 12 veckor Om man inte nått en viktnedgång ≥5% ska behandlingen avbrytas	efter 16 veckor Om man inte nått en viktnedgång ≥5% ska behandlingen avbrytas	efter 12-16 veckor Om man inte nått en viktnedgång ≥5% ska behandlingen avbrytas	efter 12 veckor Om man inte nått en viktnedgång ≥ 5 % ska behandlingen avbrytas
Uppskattad absolut viktnedgång ****	2,8%	3,0%	4,8%	10,8%	12-20%	8,5 %

* Topiramat är **teratogent**. Narkotikaklassat på grund av fentermins missbrukspotential. Underhållsdos 7,5 mg/4,6 mg.

** Se FASS för dosupptrappningschema, underhållsdos, uppföljning samt ytterligare information kring kontraindikationer, biverkningar och dosering för ungdomar samt vuxna.

*** Beroende på underhållsdosen. Underhållsdosen för Wegovy är 2,4 mg. Rekommenderade underhållsdoser för Mounjaro är 5 mg, 10 mg och 15 mg och då varierar priset mellan 2700:- (5 mg), 3800:- (10 mg) till 5000:- (15 mg). OBS! Mounjaro-priset gäller för KwikPen, ej injektionsflaska.

**** Baseras på [the 2016 AACE/ACE Comprehensive Clinical Practice Guidelines for Medical Care with Patients with Obesity](#) och [American Association of Clinical Endocrinology Consensus Statement: Algorithm for the Evaluation and Treatment of Adults with Obesity/Adiposity-Based Chronic Disease – 2025 Update](#)

Obstruktiva lungsjukdomar

- Instruera och följ upp patientens inhalationsteknik!
Instruktionsfilmer, se [medicininstruktioner.se](https://www.medicininstruktioner.se).
- **Pulverinhalator i första hand.** Inhalationsspray med spacer när detta inte är lämpligt. Kan användas med mask i olika storlekar.
- **Sprayinhalatorer**, med undantag för Respimat spraydimma, **innehåller hydrofluorokarboner som drivgas och har stor negativ klimatpåverkan**
- Överväg att välja kombinationspreparat före enskilda substanser vilket ökar följsamheten och är vänligare för miljön. Välj refillförpackningar om möjligt.

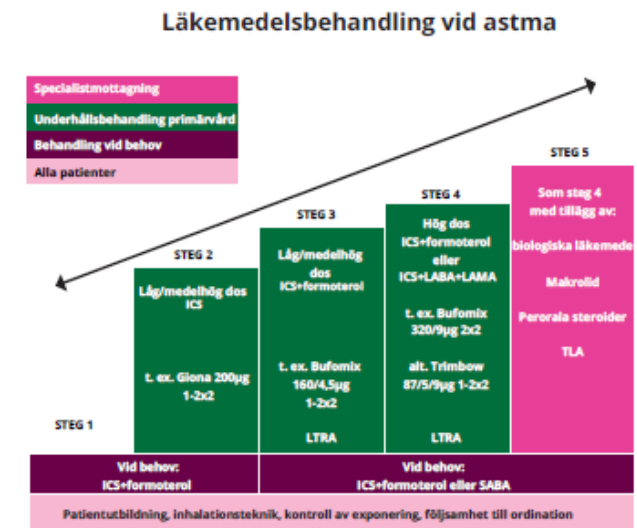
Obstruktiva lungsjukdomar - astma

Inhalationssteroid (ICS)

1. Giona Easyhaler (*budesonid*) inhalationspulver
2. Flutide Evohaler (*flutikason*) inhalationsspray

3. Alvesco (*ciklesonid*) inhalationsspray

- Vid biverkning i form av oral candida eller heshet kan man prova behandling med Alvesco (ciklesonid) inhalationsspray.

Obstruktiva lungsjukdomar - KOL

Läkemedelsbehandling vid KOL		
Senaste året	Symtom	
	Lindriga symtom CAT < 10	Betydande symtom CAT ≥ 10
0-1 exacerbation Och 0 sjukhusinläggning	GOLD A LAMA eller LABA	GOLD B LAMA + LABA
≥ 2 exacerbationer Eller ≥ 1 sjukhusinläggning	GOLD E LAMA+LABA+ICS	

Kombinationsbehandling (ICS+LAMA+LABA)

1. Trelegy Ellipta (*flutikason+umeclidinium+vilanterol*) inhalationspulver

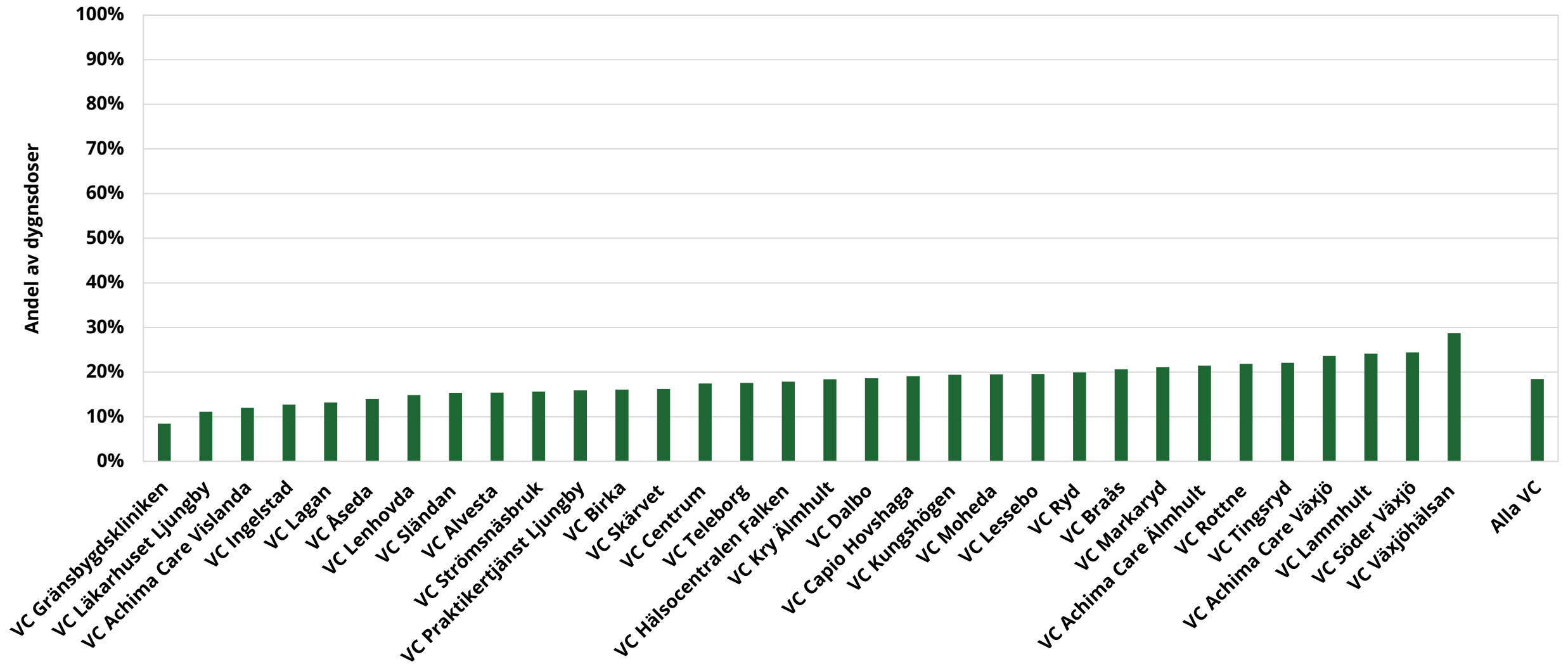
2. Trixeo (*budesonid+glykopyrron+formoterol*) inhalationsspray

3. Trimbow (*beklometason+glykopyrron+formoterol*) inhalationsspray

- Trixeo har lägre klimatavtryck än Trimbow
- Trimbow inhalationsspray finns i två styrkor

[KOL-exacerbation - akutbehandling på vårdcentralen](#)

Andel inhalationsspray med drivgas, andel av dygnsdoser, alla åldrar 2025

Frakturprevention- osteoporos

Skelettstärkande läkemedel

1. Alendronat, veckotablett
1. Zoledronsyra intravenöst årligen
- 2. Izamby** (*denosumab*) injektion per halvår
- 3. Sonelbay** (*teriparatid*) injektion dagligen (S)
- 3. Evenity** (*romosozumab*) injektion per månad (S)

Frakturprevention- osteoporos

- Indikationer för skelettstärkande behandling är justerade enligt nationella riktlinjer
- Risken för käkbensnekros är mycket låg.

Undersökning av tandstatus rekommenderas inte längre inför insättande av skelettstärkande behandling mot osteoporos.

- Anabol behandling kan övervägas till patienter med mycket hög frakturrisk. Kan bli aktuellt som första behandling vid uttalad osteoporos.
- Använd biosimilarer till Prolia – **Izamby** rekommenderas, mindre än halva priset

Psykiatri

- Beroendeframkallande läkemedel ska förskrivas med restriktivitet. [Riktlinje för förskrivning av beroendeframkallande läkemedel](#)
- Melatoninpreparaten är inte generiskt utbytbara. Rekommenderat preparat är **Pinealin** (*melatonin*) som är billigast

SÖMNSTÖRNING

Förstahandsbehandling vid sömnbesvär är information och sömnförbättrande åtgärder.

Utred bakomliggande orsak innan behandling. Observera att alkohol försämrar sömn och befintlig sömnapné. Primär insomni kartläggs genom sömndagbok och behandlas primärt med sömnhygien och beteenderåd exempelvis genom "Sov Gott"-häftet. Behandling enligt KBT-modell och sömnskola är lämpliga insatser i nästa steg. Läkemedel förskrivs efter individuell bedömning. Ompröva behov fortlöpande.

Melatonin kortverkande

Propiomazin

Zopiklon

- Melatonin tablett 1–5 mg kan användas vid insomningsbesvär, särskilt vid dygnsrytmrubbning. Över 55 år kan depotberedning användas.
- Propiomazin är att föredra vid otillräcklig effekt av melatonin, särskilt vid frekventa uppvaknanden under natten och tidigt uppvaknande.
- Behandling med Zopiklon bör endast ges under kortare tid eller intermittent. **Förskriv liten förpackning.**

EF

Smärta

- Vid muskuloskeletala smärtor och knäartros verkar **topikalt ketoprofen** smärtlindrande med låg risk för systemiska biverkningar.
- Lämpligt val om patienten står på trombocythämmare (ASA) - påverkar ej blödningsrisken. Kan ge hudbiverkningar vid solexponering.
- **Klorzoxazon** är otillräckligt dokumenterat. Kan provas i enskilda fall när smärtan har ett tydligt inslag av muskelspänning som nackspärr, spänningshuvudvärk och lumbago.

NOCICEPTIV SMÄRTA

Basbehandling

1. Paracetamol

1. Ibuprofen

1. Naproxen

2. Etoricoxib

2. Ketoprofen, gel

3. Klorzoxazon

Smärta – akut stensmärta

1. Diklofenak supp

1. *Ketorolak inj

2. Hyoscinbutylbromid-morfin-noskapin-papaverin APL 10 mg/13 mg/6 mg/40 mg supp

2. Morfin inj

Ketorolak (Toradol) injektion ersätter diklofenak injektion av miljöskäl.

Uppdaterad riktlinje - Receptförskrivning av läkemedel som kan köpas utan recept

- Sjukdomstillstånd av **egenvårdskaraktär** som förväntas gå över **inom 3 månader** med receptfri medicinering bör hänvisas till egenvård. T ex övergående allergiska besvär, kortvariga smärttillstånd mm.
- Egenvård med receptfria produkter gäller **även vid längre tids besvär av torr hud/torra ögon/torra slemhinnor**, som inte har sjukdom som orsak. Torrhet som beror på naturligt åldrande anses inte vara sjukdom. Vid sjukdomsrelaterade komplikationer kan dock receptförskrivning övervägas.

Uppdaterad riktlinje - Receptförskrivning av läkemedel som kan köpas utan recept

- **Undantag** görs för patienter med **övertagen läkemedelshantering** (såsom i hemsjukvård), eftersom dessa saknar förmåga att självständigt utföra sin egenvård.

Förskrivning, med tydlig ordination, medför i denna patientgrupp ökad patientsäkerhet och minskad administrativ börda.

- Kan man förskriva utan förmån?

Läkemedelsförmåner

- Om ett läkemedel har **generell subvention**, så är läkemedlet subventionerat vid **all** receptförskrivning
- Personer som är bosatta i Sverige är förmånsberättigade. Detta ska alltid anges vid förskrivning och är förifyllt.
- Vissa läkemedel har dessutom **förmånsbegränsningar** med särskilda kriterier. Om förutsättningarna för förmån är uppfyllda eller inte **ska alltid anges**.

Läkemedel i förråd på vårdcentral

- [Rekommenderat basutbud](#) är framtaget i samråd med Primärvårdsrådet och Läkemedelsrådet
- Innehållet i läkemedelsförrådet kan behöva anpassas till den enskilda verksamheten utifrån geografi och andra faktorer
- Sortiment hos regionens upphandlade apoteksleverantör (Medovia) uppdateras i enlighet med rekommendationen

Till sist...

- Städa läkemedelslistan – även NLL
- Se över preparatval för icke-utbytbara läkemedel
- Gör alltid en helhetsbedömning av patientens läkemedel

TACK!

REGION
KRONOBERG